

ANCHETE 2014

BIROUL TERITORIAL GALAȚI

1. Anchetă la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Galați și la Centrul de Plasament nr. 3 din Galați în legătură cu o posibilă încălcare a art. 49 din Constituția României, privind protecția copiilor și a tinerilor – 17 aprilie 2014

Aspectele vizate în cadrul anchetei: clarificarea situației legate de modul în care instituția și-a îndeplinit atribuțiile legale în cazul copiilor care ar fi fost abuzați fizic și emoțional, potrivit reportajelor difuzate de postul de televiziune „Antena 3”, în zilele de 4 și 5 aprilie 2014. În acest context, au fost solicitate informații detaliate despre procedura urmată, cu raportarea acesteia la prevederile legale aplicabile și la regulamentele de organizare și funcționare existente, despre rezultatele verificărilor întreprinse și măsurile dispuse. De asemenea, au fost solicitate date și despre organizarea și funcționarea Centrului de Plasament nr. 3 (tipul centrului, numărul de copii ocrotiți, vârstele acestora, condițiile de locuit, personalul angajat etc.).

Din discuțiile purtate cu directorul D.G.A.S.P.C. Galați, precum și din informațiile oferite, reiese că, la data de 16.01.2014, doamna Ionescu – nume fictiv, care deținea funcția de șef de centru, a depus la registratura instituției o sesizare privind suspiciuni de abuz fizic și emoțional la adresa copiilor protejați în Centrul de Plasament nr. 3.

Conducerea D.G.A.S.P.C. Galați a dispus efectuarea unei cercetări disciplinare în conformitate cu prevederile Codului muncii. Potrivit Raportului de anchetă, 9 salariați din cadrul Centrului de Plasament nr. 3 „au declarat în scris despre abuzurile fizice și emoționale ale d-nei Popescu – nume fictiv, exercitate asupra copiilor din Centrul de Plasament nr. 3”. În raportul de anchetă menționat s-a stabilit că infirmiera în cauză a încălcat obligația de a respecta disciplina muncii, a încălcat normele de conduită morală și profesională, precum și atribuțiile prevăzute în fișa postului, propunerea comisiei de disciplină fiind sancționarea cu desfacerea disciplinară a contractului individual de muncă.

Prin Dispoziție a directorului general al D.G.A.S.P.C. Galați, infirmiera Popescu a fost sancționată cu „desfacerea disciplinară a contractului de muncă” potrivit art. 248 alin. (1) lit. e) din Codul muncii. În conținutul dispoziției se menționează că „faptele pentru care a fost cercetată disciplinar d-na Popescu sunt lovirea, agresarea, injurii, amenințarea copiilor din Centrul de Plasament nr. 3 (abuz fizic și emoțional), care au avut un caracter continuu anterior sesizării din luna ianuarie 2014 (așa cum rezultă din declarațiile salariaților)”.

De asemenea, s-a efectuat cercetare disciplinară și cu privire la folosirea echipamentului de înregistrare audio de către doamna Ionescu, șeful centrului de plasament. Și în acest caz propunerea comisiei de disciplină a fost desfacerea disciplinară a contractului de muncă. Ulterior aplicării sancțiunii, doamna Ionescu a adus la cunoștința mass-media aspecte privind activitatea din centrul de plasament pe care l-a condus.

Conducerea D.G.A.S.P.C. Galați ne-a informat că incidentul referitor la abuzul asupra copiilor a fost adus la cunoștința poliției printr-o adresă oficială.

La data efectuării anchetei noastre, 17.04.2014, fusese dat publicității (în 15 aprilie) un comunicat de presă cu privire la rezultatul verificărilor efectuate în acest caz de către Corpul de control al ministrului muncii, familiei și protecției sociale. Potrivit comunicatului de presă, măsurile propuse în urma controlului au fost următoarele:

- Obligatorivitatea Serviciului Abuz, Neglijare, Trafic, Migrațiune, Repatriere de a interveni în evaluarea și, dacă e cazul, soluționarea cazurilor de abuz semnalate, din Centrul de Plasament nr. 3, conform H.G. nr. 49/2011, anexa 1 - Metodologia-cadru privind prevenirea și intervenția în echipă multidisciplinară și în rețea în situațiile de violență asupra copilului și de violență în familie, Capitolul IV Managementul de caz în situațiile de violență asupra copilului și violență în familie;

- Revizuirea metodologiei de organizare și funcționare a Serviciului de intervenție în situații de abuz, neglijare, trafic, migrațiune, repatriere pentru a fi în acord cu prevederile H.G. nr. 49/2011-anexa 1;

- Informarea de către reprezentantul D.G.A.S.P.C. Galați în Echipa Intersectorială Locală a personalului din D.G.A.S.P.C., inclusiv a serviciilor pentru copii, din subordine, cu privire la prevederile Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată și ale H.G. nr. 49/2011, anexa 1, referitoare la prevenirea și combaterea violenței asupra copilului, așa cum este prevăzut în H.G. nr. 49/2011, anexa 1 - Responsabilitățile echipei intersectoriale locale, lit. H;

- Întocmirea și aprobarea unei proceduri în cazurile de săvârșire/suspiciune de violență asupra copilului de către personalul din serviciile pentru copii, din subordinea D.G.A.S.P.C. Galați, conform art. 102 și 103 din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată;

- Introducerea în fișele de post ale personalului care interacționează cu copilul, din cadrul Centrului de Plasament nr. 3, a obligativității semnalării cazurilor de abuz la D.G.A.S.P.C. Galați, conform H.G. nr. 49/2011 pentru aprobarea Metodologiei-cadru privind prevenirea și intervenția în echipă multidisciplinară și în rețea în situațiile de violență asupra copilului și de violență în familie și a Metodologiei de intervenție multidisciplinară și interinstituțională privind copiii exploatați și aflați în situații de risc de exploatare prin muncă, copiii victime ale traficului de persoane, precum și copiii români emigranți, victime ale altor forme de violență pe teritoriul altor state;

- Instruirea personalului din cadrul Centrului de Plasament nr. 3, cu privire la procedurile pentru protecția copilului împotriva abuzurilor, prevenirea, identificarea, semnalarea suspiciunilor sau acuzațiilor de abuz asupra copiilor conform Standardului 18 - Protecția copilului împotriva abuzurilor din Ordinul nr. 27/2004 pentru aprobarea Standardelor minime obligatorii privind serviciile pentru protecția copilului de tip rezidențial pentru copiii cu dizabilități;

- Instruirea personalului din Centrul de Plasament nr. 3 cu privire la procedurile privind relația personalului cu copiii, pentru încurajarea relațiilor bazate pe sinceritate și respect față de beneficiari, conform Standardului 19 - Relația personalului cu copiii, din Ordinul nr. 27/2004, pentru aprobarea Standardelor minime obligatorii privind serviciile pentru protecția copilului de tip rezidențial pentru copiii cu dizabilități;

- Transferarea beneficiarilor adulți într-un centru adecvat, potrivit Ordinului nr. 559/2008, privind aprobarea Standardelor specifice de calitate pentru Centrele rezidențiale, centrele de zi și locuințele protejate pentru persoane adulte cu dizabilități;

- Amenajarea dormitoarelor cu respectarea Standardului 24, Condițiile de locuit – din Ordinul nr. 27/2004 pentru aprobarea Standardelor minime obligatorii privind serviciile pentru protecția copilului de tip rezidențial pentru copiii cu dizabilități;

- Reevaluările situațiilor copiilor din centre să aibă loc trimestrial, conform prevederilor art. 72 alin.1, din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată.

2. Anchetă la Complexul Muzeal de Științele Naturii „Răsvan Angheluță” Galați – 09 iulie 2014, în legătură cu sesizarea formulată în petiția nr. 4722/2014 în care se relatează că, la data de 10.05.2014, o femeie de 36 de ani a fost atacată de 6 câini agresivi, dintre care unul a mușcat-o, în timp ce se îndrepta spre ieșirea din „Grădina Botanică”

Ulterior incidentului reclamat în petiție, conducerea Complexului a identificat zona în care petenta a susținut că a fost mușcată (Rosarium-ul, aflat la mică distanță de intrarea dinspre "Orășelul copiilor"), a urmărit înregistrările video ale celor 2 camere montate în zonele adiacente, dar niciuna nu a surprins momentul în care petenta ar fi fost atacată și mușcată de câine. Deși, pe baza acestor argumente, conducerea instituției susține că nu există dovezi că incidentul s-a produs pe teritoriul Grădinii botanice, în locul indicat de petentă, pe parcursul discuțiilor s-a recunoscut și faptul că cele 2 camere nu acoperă în întregime suprafața vizată, existând porțiuni nesupravegheate video.

Existența câinilor fără stăpân pe teritoriul Grădinii botanice este o realitate anterioară incidentului pentru care noi am efectuat ancheta. Astfel, fosta conducere a Complexului Muzeal a solicitat, încă din anul 2013, atât Serviciului Public Ecosal Galați, cât și Primarului Municipiului Galați, sprijin pentru rezolvarea problemei câinilor fără stăpân de pe teritoriul Grădinii botanice.

La începutul anului 2014, pentru limitarea accesului câinilor fără stăpân dinspre faleza Dunării și dinspre cartierul „Țiglina I” pe teritoriul Grădinii botanice, s-a luat măsura dublării gardului împrejmuitor cu plasă de tip „rabitz”.

După incidentul din data de 10.05.2014, conducerea Complexului Muzeal de Științele Naturii a solicitat din nou sprijinul Serviciului Public Ecosal. Au existat unele neînțelegeri, generate de faptul că se dorea sprijin doar pentru capturarea câinilor, fără a permite serviciului public de specialitate să înregistreze câinii în evidențele sale și să îi transporte în spațiile special amenajate pe care le deține. Astfel, în data de 22.05.2014, cu sprijinul Ecosal, au fost capturați 5 câini agresivi (apreciați ca fiind cei care ar fi putut să o atace pe petentă) și au fost transferați în adăpostul Asociației „Ajutați-l pe Lăbuș”.

Față de aspectele constatate, s-a dispus emiterea unei recomandări pentru directorul Complexului Muzeal de Științele Naturii „Răsvan Angheluță” din Galați, care să vizeze acționarea cu celeritate în situația existenței pe teritoriul administrat de această instituție a câinilor fără stăpân care pun în pericol siguranța vizitatorilor, precum și respectarea tuturor procedurilor prevăzute de legislația în vigoare, în eventualitatea unor viitoare acțiuni de capturare a câinilor fără stăpân.

3. Anchetă la Serviciul Public ECOSAL Galați – 10 iulie 2014, în legătură cu sesizarea formulată în petiția nr. 4722/2014 în care se relatează că, la data de 10.05.2014, o femeie de 36 de ani a fost atacată de 6 câini agresivi, dintre care unul a mușcat-o, în timp ce se îndrepta spre ieșirea din „Grădina Botanică”

Aspectele vizate în cadrul anchetei: verificarea respectării dispozițiilor legale cu privire la gestionarea câinilor fără stăpân. Au fost cerute informații detaliate cu privire la existența unor eventuale sesizări în legătură cu acest incident, solicitări venite din partea Complexului Muzeal de Științele Naturii „Răsvan Angheluță” Galați sau acțiuni de capturare a câinilor de pe teritoriul Grădinii botanice.

În ceea ce privește problema câinilor fără stăpân de pe teritoriul Grădinii botanice din cadrul Complexului Muzeal de Științele Naturii „Răsvan Angheluță” Galați, conducerea Ecosal a confirmat existența unor solicitări scrise din partea instituției amintite la sfârșitul anului 2013, dar imposibilitatea de a da curs acestor solicitări a fost generată de faptul că, la acea dată, activitatea de ecarisaj fusese

suspendată în urma unui control efectuat de către Direcția Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor Galați.

Ulterior incidentului din data de 10.05.2014, conducerea Complexului Muzeal a solicitat, telefonic, sprijinul Serviciului Public Ecosal pentru capturarea câinilor agresivi, suspecți că ar fi putut să o atace pe doamna Ionescu – nume fictiv.

Serviciul Public Ecosal a menționat că, în data de 22.05.2014, a participat la capturarea a 5 câini, care au fost predați Asociației „Ajutați-l pe Lăbuș”. De asemenea, se preciza faptul că și în data de 04.06.2014 s-a încercat capturarea unei femele, dar operațiunea a eșuat deoarece, până să își facă efectul tranchilizantului, aceasta a părăsit teritoriul Grădinii botanice, nemaiputând fi localizată.

După aceste două intervenții, nu a mai fost înregistrată nicio solicitare din partea Complexului Muzeal de Științele Naturii.

În finalul punctului de vedere transmis instituției noastre, Serviciul Public Ecosal a menționat că „echipele care se ocupă de capturarea câinilor fără stăpân pot pătrunde în incinta unei proprietăți private deținute de o persoană fizică, juridică sau chiar instituție publică doar dacă proprietarul/reprezentantul legal face solicitarea”.

4. Penitenciarul Focșani Mândrești – 11 august 2014, doamna Ionescu – nume fictiv, mama numitului Ionescu – nume fictiv, deținut în Penitenciarul Mândrești, a solicitat investigarea cazului fiului său, cu referire la incidentul din data de 25.05.2014

Aspectele sesizate de către petentă, respectiv faptul că fiul ei, deținutul Ionescu, a fost adus în data de 25.05.2014 la Unitatea Primiri Urgențe Focșani, în stare de comă, familia suspectând faptul că a fost „bătut crunt” în Penitenciarul Focșani – Mândrești, și obiectivul anchetei, și anume verificarea aspectelor referitoare la condițiile care au determinat această stare de fapt, identificarea autorului agresiunii și a măsurilor dispuse.

Referitor la starea de sănătate a deținutului atât anterior momentului internării la serviciul UPU în data de 25.05.2014, cât și ulterior externării sale din Penitenciarul Spital Colibași

Fișa medicală pentru deținuți, întocmită la momentul încarcerării numitului Ionescu la Penitenciarul Focșani - Mândrești, în data de 24.01.2014, reține diagnosticul de comițialitate GM, cu atrofie cerebrală. În timpul încarcerării sale, deținutul este dus la Comisia de evaluare a persoanelor cu handicap pentru adulți, în urma expertizării eliberându-se Certificatul de încadrare în grad de handicap nr. 706/04.03.2014, prin care se dispune încadrarea în grad accentuat de handicap, documentul având o valabilitate de 12 luni, 01.04.2014 – 31.03.2015. Bolile care au determinat această încadrare și care au fost reținute în cuprinsul documentului sunt schizofrenie (cod F20), întârziere mintală ușoară, IQ 50-69 (cod F70) și epilepsie (cod G40). Anterior momentului 25.05.2014, deținutul CC nu a fost transportat în scaun rulant, neprezentând semne de paralizie.

Pe perioada încarcerării, deținutul a fost prezentat de mai multe ori la diverse unități medicale pentru analize de specialitate. Astfel, acesta a fost externat din Secția Psihiatrie cronici a Penitenciarului Spital Colibași cu diagnosticul de tulburare organică de personalitate, epilepsie GM, cu evoluție favorabilă, având recomandat tratament medicamentos sub supraveghere medicală și control psihiatric periodic sau la nevoie. De asemenea, a fost internat în MAN 7109 pentru efectuarea unei expertize medico-legale psihiatrice, prezentat comisiei de expertiză psihiatrică pe 17.07.2014, și externat cu diagnosticul: tulburare organică de personalitate cu manifestări antisociale, comițialitate GM, chist arahnoidian de pol temporal stâng (confirmat CT). Pe data de 28.07.2014 a fost internat la

Secția Neurologie a Spitalului MAN 2013, CUI 60, cu diagnostic la externare „criză motorie generalizată”.

În perioada 29.07.2014 – 31.07.2014, deținutul a fost din nou internat pe Secția Psihiatrie a Spitalului Județean de Urgență „Sf. Pantelimon” Focșani, prin transfer din secția neurologie, unde a fost adus din penitenciar în stare de somn profund cu instalare în circumstanțe neprecizate. Din această unitate sanitară, pacientul se externează cu recomandarea de a fi transferat într-un Spital Penitenciar aparținând Ministerului Justiției.

La solicitarea Penitenciarului Focșani – Mândrești din 31.07.2014, Penitenciarul Spital Colibași a răspuns că secția Psihiatrie cronici funcționează la capacitate maximă și a recomandat trimiterea solicitării către unitatea arondată.

La solicitarea Penitenciarului Focșani – Mândrești din 07.08.2014, Penitenciarul Spital Poarta Albă a răspuns că nu se aprobă internarea, datorită faptului că în conformitate cu Decizia nr. 719/15.10.2007 arondarea este către Spital București.

Cu privire la condițiile care au determinat starea de fapt sesizată de către petenta Ionescu

În data de 25.05.2014, șeful de tură al serviciului de supraveghere, i.p. AM, a observat în cadrul apelului de dimineață starea de somnolență în care se afla deținutul Ionescu și, după efectuarea apelului, a informat asistentul medical despre cele constatate și au decis prezentarea deținutului la cabinetul medical.

În fișa medicală a deținutului se afa consemnat la ora 8⁴⁰ faptul că a fost prezentat în stare de somnolență, cu relaxare sfincteriană, cu TA = 125/70 mmHg, P = 80 b/min, T = 36,8° C, glicemie 78 mg%, i s-a montat o perfuzie cu glucoză 5%. Ulterior, la ora 8⁵⁵, asistentul medical a apelat serviciul de urgență 112, la ora 9¹⁵ deținutul fiind preluat de ambulanță și transportat la Unitatea Primiri Urgențe Focșani.

La Spitalul Județean de Urgență „Sf. Pantelimon” Focșani, deținutul Ionescu a fost internat în regim de urgență prin serviciul UPU, la Secția Psihiatrie, în data de 25.05.2014. În Fișa UPU s-a consemnat faptul că a fost adus la ora 9²⁵ în stare comatoasă, pe durata investigațiilor fiind somnolent, confuz, cu tegumente palide, cooperant, cu răspuns la stimuli verbali și dureroși, fără marcă traumatică, cu relaxare sfincteriană. A fost supus unui control neurologic și i s-a recomandat examen boli interne, CT cerebral, bilanț biologic și radiografie pulmonară.

În cuprinsul fișei medicale de la UPU apare o mențiune referitoare la absența vreunei mărci traumatice (semn de agresiune fizică), toată starea lui fiind analizată în contextul afecțiunilor existente, chiar medicul de pe secție completând trimiterea pentru efectuarea CT cerebral cu diagnostic de trimitere accident cerebral nespecificat ca hemoragie sau infarct.

În urma efectuării analizelor medicale de specialitate recomandate de medicul neurolog și a evoluției pacientului, s-a dispus externarea lui în data de 28.05.2014, pe biletul de externare din Secția Psihiatrie fiind trecut ca și diagnostic tulburare organică de personalitate și epilepsie GM, iar ca diagnostic secundar, sindrom piramidal drept, chist arahnoidian de pol temporal stâng, în observație intoxicație medicamentoasă.

Din discuția cu medicul unității, dr. Popescu – nume fictiv, am notat faptul că fișa medicală a deținutului l-a însoțit pe acesta în toate unitățile medicale în care a fost investigat. Penitenciarul Focșani – Mândrești are în dotare doar un cabinet medical, cu un singur medic angajat, și se **consideră că afecțiunile de care suferă deținutul în cauză nu pot fi tratate corespunzător în această structură.**

La momentul efectuării anchetei, la Penitenciarul Focșani – Mândrești era la vizită și **petenta Ionescu**, motiv pentru care a fost purtată o **discuție și cu aceasta**. Întrebată fiind despre comportamentul fiului ei anterior încarcerării, ea a precizat faptul că acesta era o persoană nervoasă „din cale afară”, că nu suporta nici familia în preajma sa și petrecea majoritatea timpului în pădure. Motivul principal al schimbării stării sale psihice era lipsa țigărilor.

Totodată, petenta a menționat faptul că a fost înștiințată despre starea fiului ei în 25.05.2014 și apoi chemată să îl vadă înainte ca acesta să fie transferat la Penitenciarul Spital Colibași, în data de 29.05.2014. Petenta a dat o declarație scrisă, în care a menționat faptul că nu îi place starea de sănătate a fiului ei din penitenciar și că vrea să i se întrerupă executarea pedepsei și să i se acorde tratamentul corespunzător.

Starea deținutului Ionescu la momentul anchetei a fost constatată de către experții instituției Avocatul Poporului la momentul vizitei în camera E 1.1 Infirmerie și din discuțiile purtate cu persoana în cauză la cabinetul medical. În cadrul Procedurii Asigurarea demnității umane pentru persoanele private de libertate aflate în nevoie, s-a decis desemnarea unui alt deținut ca persoană de sprijin, voluntară.

În ceea ce privește **comportamentul deținutului** în perioada încarcerării la Penitenciarul Focșani – Mândrești, conducerea unității a precizat faptul că, pe fondul lipsei de țigări, deținutul Ionescu a avut mai multe ieșiri nervoase, fiind întocmit și un raport de incident în 08.04.2014, cu aplicarea unei sancțiuni disciplinare pe o perioadă de o lună (suspendarea dreptului de a primi și cumpăra bunuri, cu excepția celor necesare pentru igiena individuală). De asemenea, în timpul prezentării la instanță, deținutul a făcut diverse crize, fiind solicitată prezența ambulanței de 3 ori.

Concluziile anchetei - în contextul afecțiunilor menționate, **s-a considerat necesară o expertiză medico-legală de specialitate** care să precizeze dacă starea de sănătate a deținutului Ionescu îi permite sau nu tratarea într-un penitenciar care deține doar un cabinet medical sau dacă trebuie internat într-un penitenciar spital cu secție de bolnavi cronici, așa cum s-a recomandat în Biletul de externare din data de 31.07.2014 de la Spitalul Județean de Urgență „Sf. Pantelimon” Focșani, Secția Psihiatrie.

De asemenea, față de refuzurile primite de Penitenciarul Focșani – Mândrești de la Penitenciarul Spital Colibași și de la Penitenciarul Spital Poarta Albă, pentru aprobarea internării ppl Ionescu, **s-a sesizat Administrația Națională a Penitenciarelor** cu această situație, în condițiile în care o temeinică analiză a documentelor medicale puse la dispoziție de către unitatea de deținere ar fi trebuit să ducă la concluzia necesității internării imediate a deținutului în cauză într-o unitate spitalicească. Solicitarea internării a fost făcută la recomandarea unui medic specialist psihiatru și aceste refuzuri pot reprezenta încălcări ale dreptului la ocrotirea sănătății deținutului, drept recunoscut de Constituție.

5. Penitenciarul Focșani Mândrești – 27 august 2014, urmare a petiției înregistrate la instituția Avocatul Poporului sub nr. 7650 din 28 iulie 2014, prin care domnul Popescu – nume fictiv, deținut în Penitenciarul Focșani, ne-a sesizat în contextul art. 47 din Constituția României, privind nivelul de trai

Aspectele sesizate de către petent erau că este cazat într-o cameră de 19 m² și nu i se asigură 6 m³ aer/persoană, grupul sanitar are o suprafață de 3mx2m, camera nu este prevăzută cu un spațiu pentru servirea mesei, materialele igienico-sanitare se distribuie în cantități insuficiente și nu i se eliberează bani din suma care ar trebui să îi fie predată la punerea în libertate, iluminarea artificială a camerei este necorespunzătoare și nu se asigură în mod continuu, mâncarea servită are o calitate

necorespunzătoare, apa se furnizează doar în anumite intervale de timp, nu este scos la muncă, deși a formulat cereri în acest sens, refuzul transferării la Penitenciarul Arad.

Față de cele constatate cu prilejul efectuării anchetei și având în vedere documentele care ne-au fost puse la dispoziție, s-au confirmat unele aspecte negative reclamate de către petent (numărul mare de deținuți într-o cameră, lipsa spațiului special amenajat pentru servirea mesei, insuficiența materialelor igienico-sanitare). Aceste aspecte negative au fost generate de cauze obiective (supraaglomerarea penitenciarului, insuficiența bugetului alocat), care nu pot fi puse pe seama unui eventual management defectuos.

În contextul celor sus-menționate, am propus continuarea demersurilor prin sesizarea Administrației Naționale a Penitenciarelor cu privire la măsurile dispuse pentru creșterea progresivă a numărului spațiilor de cazare individuală și pentru reamenajarea spațiilor existente, precum și pentru analizarea solicitării de transfer a deținutului, în condițiile în care a primit în repetate rânduri aviz favorabil de la Comisia pentru individualizarea regimului de executare a pedepselor private de liberate, iar Directorul General a dispus, de fiecare dată, netransferarea acestuia.

6. Primăria municipiului Galați – 23 septembrie 2014, informații despre situația familiilor Tecaru, trei familii de romi evacuate din imobilul în care locuiau împreună cu copii, sesizare din oficiu

În urma demersurilor noastre, am constat faptul că Primăria municipiului Galați, prin Serviciul public de asistență socială, le-a oferit celor evacuați o locuință (aceștia au refuzat însă cazarea în acel spațiu, deși ar fi beneficiat de condiții de locuit minim adecvate) și sprijin pentru obținerea unui loc de muncă, a unor acte de identitate provizorii, întocmirea și depunerea dosarelor pentru obținerea venitului minim garantat, a alocației pentru sprijinirea familiei și a locuințelor sociale.

Față de cele constatate cu prilejul efectuării anchetei și având în vedere documentele care ne-au fost puse la dispoziție de toate instituțiile implicate, am considerat că, în acest caz, au fost respectate drepturile prevăzute la art. 16 și art. 49 din Constituție, privind egalitatea în drepturi și, respectiv, protecția copiilor și a tinerilor, în ceea ce privește situația familiilor Tecaru, familii care au fost evacuate din imobilul în care locuiau împreună cu copiii, în data de 17.09.2014.

7. Penitenciarul Galați, 29-30 septembrie 2014, urmare a petiției înregistrate la instituția Avocatul Poporului sub nr. 8415 din 13 august 2014, prin care domnul Ionescu – nume fictiv, deținut în Penitenciarul Galați, ne-a sesizat în contextul art. 47 și art. 51 din Constituția României, privind nivelul de trai și dreptul de petiționare

În urma anchetei, s-au confirmat unele aspecte negative reclamate de către petent (supraaglomerarea camerelor de detenție, lipsa spațiului special amenajat pentru servirea mesei și a celorlalte piese de mobilier necesare, existența unui program de furnizare a apei reci).

Existența acestei situații a fost pusă de conducere pe seama restricțiilor bugetare privind cheltuielile pentru utilități. Aceste restricții nu pot justifica însă încălcarea unor drepturi de care ar trebui să beneficieze persoanele private de libertate. Am apreciat că restricțiile bugetare nu constituie un motiv pe care autoritățile îl pot invoca pentru a justifica situațiile în care nu sunt asigurate condiții de detenție compatibile cu respectul demnității umane.

Din analiza documentelor puse la dispoziție, s-a constatat o neconcordanță între „fișa cu mișcări camere” a deținutului din aplicația electronică, fișa medicală a acestuia și formularul pentru procedura în cazul refuzului de hrană FN/28.08.2013.

În contextul celor sus-menționate, am propus **continuarea demersurilor prin emiterea unei recomandări către Administrației Naționale a Penitenciarelor** care să vizeze:

- supraaglomerarea din Penitenciarul Galați, cu referire la indicele de ocupare de 183,99% la data de 07.10.2014;
- reamenajarea spațiilor de cazare existente, prin dotarea camerelor cu mobilier care să ofere persoanelor private de libertate condiții pentru dormit, păstrarea bunurilor și obiectelor personale, servirea mesei, precum și pentru desfășurarea unor activități de educație;
- furnizarea apei potabile în condiții care să asigure un regim corect de igienă;
- examinarea aspectelor privind cauzele care au determinat intrarea în refuz de hrană a petentului cu două zile înainte de data anchetei (27.09.2014) și a celor care au dus la întocmirea eronată a formularelor vizând procedura refuzului de hrană din perioada 28.08.2013 - 01.09.2013, precum și la dispariția documentelor din dosarele deținutului.

8. Penitenciarul Focșani - Mândrești, județul Vrancea în data de 05 noiembrie 2014, urmare a petiției înregistrate la instituția Avocatul Poporului sub nr. 8603 din 21 august 2014, prin care domnul Popescu – nume fictiv, deținut în Penitenciarul Focșani, ne-a sesizat în contextul art. 34 și art. 47 din Constituția României, privind dreptul la ocrotirea sănătății și nivelul de trai

Aspectele sesizate de către petent au fost că este cazat împreună cu alte 35-45 de persoane într-o cameră insuficient de spațioasă și de aerisită, spațiul nu oferă condiții de depozitare a mâncării - prezența ploșnițelor și a gândacilor în lăzile de carton, unii deținuți sunt favorizați prin trimiterea la cursuri de calificare și în permisiile, apa se furnizează doar în anumite intervale de timp.

Față de cele constatate cu prilejul efectuării anchetei și având în vedere documentele care ne-au fost puse la dispoziție, s-au confirmat aspectele negative reclamate de către petent privind numărul mare de deținuți într-o cameră și încălcarea dispozițiilor privind suprafața minimă obligatorie, aceasta fiind mai mică decât cea legală (4 m²).

Acest aspect a fost confirmat anterior și în ancheta dispusă pentru soluționarea petiției înregistrată la instituția Avocatului Poporului sub nr. 7650 din 28.07.2014, când s-a dispus sesizarea Administrației Naționale a Penitenciarelor cu privire la măsurile dispuse pentru creșterea progresivă a numărului spațiilor de cazare individuală și pentru reamenajarea spațiilor existente din cadrul Penitenciarului Focșani - Mândrești.

Administrația Națională a Penitenciarelor a răspuns în 13.11.2014, precizând faptul că „...*din cauza configurației penitenciarului nu se pot crea spații noi de detenție, iar reamenajarea spațiilor existente nu este posibilă în cadrul construcțiilor existente. În anul 2014 s-au alocat fonduri, pentru lucrări de reparații curente, în valoare de 78000 lei, prioritizarea acestor fonduri fiind dictată de nevoile stringente ale penitenciarului. De asemenea, în cursul anului 2014, pentru îmbunătățirea condițiilor de cazare, penitenciarul a primit 500 cearcașuri și 100 saltele noi.*”.

Având în vedere cele menționate, am propus reținerea problemei supraaglomerării din penitenciarele din România și includerea acesteia în Raportul anual de activitate pentru anul 2014.

9. Anchetă la Penitenciarul Galați, județul Galați – 06 noiembrie 2014, urmare a petiției înregistrate la instituția Avocatul Poporului sub nr. 8733 din 25 august 2014, prin care domnul Ionescu

– nume fictiv, deținut în Penitenciarul Galați, ne-a sesizat în contextul art. 50 din Constituția României, privind protecția persoanelor cu handicap

Clarificarea aspectelor prezentate de petent în **petiția nr. 8733 din 25 august 2014:**

Potentul a precizat faptul că deși este custodiat în penitenciar de 14 ani, în tot acest timp el beneficiind de « vorbitor fără geam de protecție » deoarece în urma unui accident i-au fost amputate ambele brațe, în prezent regula s-a schimbat de când a fost numită noua conducere a penitenciarului.

Din verificarile efectuate în baza de date a penitenciarului și din discuțiile cu petentul a reieșit faptul că acesta a primit dreptul la vizită fără dispozitiv aproximativ o dată pe lună, dar tipul de regim de executare a pedepsei la care este încadrat (regim închis) nu permite acordarea acestui beneficiu necondiționat, pe termen nelimitat.

Astfel, art. 38 din Hotărârea Guvernului nr. 1897 din 21 decembrie 2006 stabilește condițiile exercitării dreptului la vizită, Organizarea acordării dreptului la vizită: ...

(3) În cazul persoanelor private de libertate, încadrate în regimul de maximă siguranță sau închis, vizita se desfășoară în spații special amenajate, de regulă, cu dispozitive de separare între vizitat și vizitator, sub supraveghere vizuală.

*(4) **Directorul unității poate aproba, în situațiile prevăzute la alin. (3), ca vizita să se desfășoare în spații fără dispozitive de separare în următoarele situații:***

a) pentru stimularea persoanelor private de libertate care au o conduită corespunzătoare, participă activ la activitățile de reintegrare socială și îndeplinesc obiectivele stabilite în planul de evaluare și intervenție educativă;

b) cu ocazia unor evenimente deosebite, zi de naștere, căsătorie, nașterea unui copil, decesul unui membru de familie;

c) la solicitarea membrilor Comitetului European pentru Prevenirea Torturii și Tratamentelor sau Pedepselor Inumane sau Degradante, cu ocazia vizitelor întreprinse de aceștia în penitenciare....

Acordarea dreptului la vizită fără dispozitiv de separare pentru persoanele care execută pedeapsa cu închisoarea în regim închis, în cazul îndeplinirii acestor condiții impuse de lege, nu este o obligație pentru directorul unității.

Din verificările dosarului de cereri s-a constatat că petentului Ionescu i s-au aprobat numeroase cereri de acordare a vizitei fără dispozitiv (în ultimii doi ani în 02.10.2014, 13.08.2014, 15.05.2014, 10.03.2014, 04.01.2014, 07.12.2013, 12.10.2013, 26.09.2013, 22.08.2013, 26.07.2013, 18.05.2013, 22.03.2013, 28.02.2013, 17.01.2013).

În ceea ce privește handicapul său fizic și imposibilitatea derulării în condiții normale a unei vizite cu dispozitiv de separare, așa cum a recunoscut și petentul și în petiție și în cadrul audierii sale de către reprezentantul instituției Avocatul Poporului, acesta are puse la dispoziție căști cu microfon, căști care au fost verificate la momentul deplasării la sectorul vizită, și care funcționează în parametri normali. Deținutul a precizat că este nemulțumit de faptul că nu se aude bine la acest dispozitiv și este prea mare gălăgie.

Având în vedere faptul că petentului i se pun la dispoziție aceste căști pentru vizitele care se desfășoară cu dispozitiv de separare, nu s-a identificat nicio încălcare a drepturilor sale privind protecția persoanelor cu handicap.

Clarificarea aspectelor prezentate de petent în **petiția nr. 9871 din 18 septembrie 2014:**

Supraaglomerarea spațiilor de cazare

Verificând condițiile prevăzute de legislația în vigoare privitoare la suprafață și la volumul de aer, s-a constatat faptul că:

- la data redactării petiției (16.09.2014) deținutul a avut asigurată la camera E 4.15 o suprafață de 1,58 m² și un volum de aer de 4,79 m³ (15 deținuți în cameră);
- la data efectuării anchetei, 06.11.2014, la camera E 4.10, deținutul a avut asigurată o suprafață de 1,97 m² și un volum de aer de 5,98 m³ (12 deținuți în cameră).

S-a constatat o încălcare a dispozițiilor privind atât suprafața minimă obligatorie, aceasta fiind mai mică decât cea legală (4 m²), cât și volumul de aer ce trebuie asigurat (mai mic de 6 m³).

Supraaglomerarea din camerele de deținere este cunoscută atât la nivelul conducerii unității, cât și la nivelul ANP. Conform informațiilor privind *capacitatea de cazare a unităților și efectivelor acestora la o anumită dată*, oferite de site-ul www.anp.gov.ro, la data de 04.11.2014 **indicele de ocupare** pentru Penitenciarul Galați era de **190,71 %**. Această statistică arată că unitatea de deținere dispune de un număr de 1076 de paturi instalate („1054 - loc deținere”, „22 – infirmerii”), în condițiile în care **capacitatea legală este de 506 ppl, iar efectivul de 965 ppl**.

De altfel, pe această problemă a supraaglomerării din Penitenciarul Galați a fost emisă, de către Avocatul Poporului, **Recomandarea nr. 31 din 17.11.2014**, către Directorul General al Administrației Naționale a Penitenciarelor, căruia i s-a solicitat să dispună măsurile legale pentru rezolvarea acestui aspect.

Prezența insectelor în camerele de cazare

Referitor la operațiunea de dezinfecție a locului de deținere, conform susținerilor conducerii unității, aceasta a fost efectuată de câte ori situația a impus-o, fiind puse la dispoziția reprezentantului instituției Avocatul Poporului procesele verbale de recepționare a acțiunilor de dezinfecție/dezinsecție efectuate la nivelul camerei în care a fost cazat petentul, documente care atestă realizarea efectivă a acestor operațiuni.

Iluminarea insuficientă a spațiilor de cazare

Conform Notei de prezentare, camerele în care a fost cazat petentul au ferestre suficient de mari, astfel încât deținuții să poată citi la lumină naturală în condiții normale, permit pătrunderea aerului proaspăt, iar lumina artificială corespunde standardelor tehnice. Camerele au fost dotate în perioada 2012-2014 cu plase exterioare din plasă sudată cu grosimea de 4 mm, în formă de romburi de 62x30 mm, acțiune întreprinsă în cadrul sporirii măsurilor de siguranță. Nemulțumirea privind lipsa iluminatului artificial al camerei privește doar unele perioade în care, în timpul zilei, cerul este întunecat.

Lipsa spațiilor de depozitare a alimentelor

Din discuția cu petentul și din verificările efectuate, s-a constatat că în camera de cazare există cambuză pentru depozitarea alimentelor, dar că aceasta este folosită pentru păstrarea genților deținuților, aceștia preferând depozitarea alimentelor în lăzi, sub paturi. De asemenea, în cameră există un dulap pentru păstrarea veselei și a altor obiecte personale. Spațiile de cazare sunt dotate cu mobilier, astfel încât oferă deținuților condiții pentru dormit, păstrarea bunurilor și a obiectelor personale.

Întârzieri în eliberarea medicației prescrise de medicul specialist

Audiat cu privire al acest aspect al petiției sale, ppl Ionescu nu a putut indica una sau mai multe situații anume în care să fi existat această problemă. Singura mențiune pe care a făcut-o a fost despre

momentul întoarcerii sale din Penitenciarul Spital Jilava, în data de 09.10.2014. În *scrisoarea medicală* din data de 09.10.2014, medicul specialist cardiolog a recomandat ca tratamentul pentru tratarea afecțiunilor cardiace, hipertensiune arterială std. II și cardiopatie hipertensivă (diagnosticat, de asemenea, și cu dislipidemie mixtă, în observație diabet zaharat, steatoză hepatică, sechele postelectrocuție membrul superior drept, stâng, torace posterior, scalp – amputație mb superior stâng 1/3 superioară antebraț, amputație degete III, IV mâna dreaptă, falangă mijlocie dg. II, ankiloză radiocarpiană dreaptă) să cuprindă trei medicamente (Enalapril, Indapamid, Nebilet).

Domnul doctor Popescu – nume fictiv, unul dintre medicii unității de deținere, a precizat faptul că, având în vedere diagnosticele petentului, întârzierea eliberării medicației prescrise de medicul specialist nu a fost de natură să producă vreo vătămare deținutului, menționând că, pe toată perioada 9-13 octombrie, a funcționat serviciul medical de urgență, la care ppl se putea prezenta în cazul în care starea sa de sănătate o cerea și care i-ar fi acordat primul ajutor.

În situația transferului dintr-un penitenciar spital într-o unitate nespitalicească, procedura de eliberare a medicamentelor recomandate de medicul specialist (medicamente care trebuie prescrise de medicul unității, medic de familie) permite ca între plecarea din penitenciarul spital și eliberarea efectivă a medicației să apară un interval lung de timp (ca în cazul petentului), perioadă în care deținutului îi este încălcat dreptul la ocrotirea sănătății.

Față de cele constatate cu prilejul efectuării anchetei și având în vedere documentele care ne-au fost puse la dispoziție, **s-a confirmat** atât aspectul negativ reclamat de către petent privind **supraaglomerarea camerelor de detenție**, cât și cel privind **întârzierile în eliberarea medicației** prescrise de medicul specialist.

În ceea ce privește primul aspect, având în vedere că pe această problemă a supraaglomerării din Penitenciarul Galați a fost emisă, de către Avocatul Poporului, **Recomandarea nr. 31 din 17.11.2014**, către Directorul General al Administrației Naționale a Penitenciarelor, căruia i s-a solicitat să dispună măsurile legale pentru rezolvarea acestui aspect, am considerat că se impune urmărirea modului în care autoritatea și-a însușit această recomandare.

Față de cel de-al doilea aspect, am propus continuarea demersurilor prin sesizarea Administrației Naționale a Penitenciarelor în legătură cu problema eliberării către deținuți a medicației prescrise de medic, pentru luarea unor măsuri care să asigure accesul deținuților la tratamentele recomandate imediat ce aceștia părăsesc penitenciarul spital.

10. Penitenciarul Brăila, județul Brăila în data de 10 noiembrie 2014, ca urmare a petiției înregistrate la instituția Avocatul Poporului sub nr. 11066 din 17 octombrie 2014, prin care domnul Popescu – nume fictiv, deținut în Penitenciarul Brăila, ne-a sesizat în legătură cu încălcarea dreptului la muncă

În cadrul anchetei s-a urmărit clarificarea aspectului privind **încălcarea dreptului la muncă prin respingerea în mod nelegal și netemeinic a cererilor ppl de repartizare la activități productive.**

Procedura selecționării la muncă este prevăzută în **Anexa la Decizia ANP nr. 619 din 14.10.2011 (Instrucțiuni privind organizarea muncii persoanelor private de libertate aflate în unitățile subordonate Administrației Naționale a Penitenciarelor):**

„Art. 13 - (1) *Selecționarea și repartizarea persoanelor private de libertate la muncă se efectuează în raport de regimul de executare, vârstă, riscul pentru siguranța penitenciarului, aptitudini și capacitatea de muncă, natura activității, cauzele aflate pe rolul instanțelor de judecată, precum și de timpul avut la dispoziție pentru cunoașterea suficientă a acestora.*

(2) Activitatea de selecționare și repartizare la muncă se realizează de către o comisie formată din directorul adjunct pentru siguranța deținerii și regim penitenciar, reprezentanți ai sectoarelor educație și asistență psihosocială, regim penitenciar, evidență și medical și reprezentantul structurii de organizarea muncii în calitate de secretar. ...

Art. 14 - (1) Pentru selecționarea persoanelor private de libertate la muncă, secretarul comisiei face o preselecție având în vedere criteriile prevăzute la art. 13 alin. (1). ...

Art. 15 - (1) Secretarul comisiei înscrie persoanele private de libertate în procesul verbal de selecționare la muncă întocmit, conform anexei nr. 2 consemnând mențiunile făcute cu ocazia analizării de către membrii comisiei, respectiv selecționat/neselecționat și motivul neselecționării, locul de muncă, precum și opiniile divergente.

... (3) După închiderea ședinței de lucru, secretarul comisiei înaintează spre aprobare directorului unității procesele verbale de selecționare la muncă, după care întocmește tabelele nominale cu persoanele private de libertate scoase la muncă.

(4) Analizând procesul verbal de selecționare, directorul unității poate să aprobe sau să respingă propunerile formulate.”

Din analiza dispozițiilor legale referitoare la această procedură, putem observa că atribuțiile de preselecție și propunere aparțin comisiei pentru selecționare și repartizare la muncă, iar decizia finală, directorului unității, care poate aproba sau respinge propunerile comisiei.

Conform adresei Penitenciarului Brăila către Biroul judecătorului de supraveghere a privării de libertate din această unitate, rezultă faptul că petentul Popescu a fost analizat în comisia de scoatere la muncă de mai multe ori (01.04.2014, 22.04.2014, 06.05.2014, 17.06.2014, 24.06.2014, 01.07.2014), nefiind selecționat din motive obiective (retras muncă pentru raport incident, contestație de către ppl la hotărârea comisiei de stabilire a regimului de executare, contestație formulată de către administrație la regimul de executare, prezent în instanța de judecată, plângere la stabilirea regimului de executare, afaceri judiciare). De asemenea, se precizează faptul că „Motivul neselecționării, lipsa solicitării de forță de muncă din partea beneficiarilor, este o realitate cu care penitenciarul se confruntă în această perioadă, selecția la muncă facându-se în funcție de acest aspect conform ART. 8(3) și ART. 13(1) din Decizia directorului general nr. 619 din 14.10.2011.”

După cum se poate observa, neselecționarea la muncă nu a fost o acțiune abuzivă a comisiei pentru selecționare la muncă sau a directorului Penitenciarului Brăila, ci o decizie impusă de solicitările de forță de muncă din partea beneficiarilor, criza economică din zonă și situația personală a petentului.

Prin Adresă Penitenciarul Brăila a precizat că, pe ultimele șase luni, necesarul de forță de muncă și dinamica repartizării la muncă au fost:

- la exterior - 35,75 persoane private de libertate necalificate la diverși beneficiari;
- la interior - 55 persoane private de libertate calificate (sudor, tâmplar, croitor, zidar, faianțar, cizmar etc).

Față de cele constatate cu prilejul efectuării anchetei și având în vedere documentele care ne-au fost puse la dispoziție, am considerat că nu se confirmă încălcarea dreptului la muncă al petentului Popescu și că nu se impune efectuarea vreunui demers suplimentar de către instituția Avocatul Poporului.